

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

VABILO

k

V. redni veliki skupščini
družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani
v sredo dne 24. septembra 1890. l.

Vspored:

I. Slovesna sv. maša pri sv. Jakobu ob 10. uri dopoldne.

II. Zborovanje v čitalnični dvorani ob 11. uri.

1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev*) jedne tretjine odbornikov.
Po pravilih izstopijo naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Hribar, 2. Luka Svetec, 3. dr. Ivan Tavčar in 4. Tomo Zupan.
6. Volitev*) nadzorništva (5 članov).
7. Volitev*) razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, dne 10. septembra.

Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec.

*) Iz §. 16. glavnih pravil: Vsako leto izstopi jedna tretjina. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iz novih.

Iz §. 14.: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico: ..... b) pokrovitelji, c) udje družbinega vodstva, d) udje družbinega nadzorništva in razsodništva, in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsakih 50 družbenikov jeden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po jednega imeti.

Iz §. 15.: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno, pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

„Celjskega Sokola“ osnovalna slavnost dne 7 in 8. septembra.

Slavnostna dneva, katera smo praznovali skupno z južnoštajerskimi svojimi brati, ostaneta nam neizbrisna v spominu. S ponosom sme zapisati „Celjski Sokol“ v kroniko svojo ta dva dneva in prelepo slavnost, katera se je navzlic vsem intrigam nasprotnikov izvršila skozi in skozi sijajno, dostojno in brez najmanjšega motenja miru od strani Slovencev. Olikano in zmerno obnašanje slovenskih Sokolov, ki se neso dali motiti po raznih provokacijah in surovih napadih, napravila je velik moraličen utis na večino mirnega in miroljubnega Celjskega občinstva, in blagodejni upliv tega utisa bode se gotovo pokazal morda že v kratkem. Celjsko občinstvo v svojej ogromni večini obnašalo se je mirno in dostojno, kakor so se obnašali Mariborčani pri pevski slavnosti, kakor se sploh obnašajo omikani ljudje. Da ono ni bilo in ni prav nič sovražno društvu „Sokolu“ in Slovincem sploh, za to je najsijajnejši dokaz, da je več nego 300 stanovanj, večinoma po privatnih hišah, stavilo na razpolaganje društvenemu odboru ter s tem pokazalo, da se nikakor ne strinja z malo peščico drznih hujšakcev, kateri so na vsak način skušali kaliti lep razvoj slavnostnih dnij, kar se jim pa ni posrečilo.

Udeležba bila je ogromna bodisi v Celji, bodisi posebno drugi dan v izbornem narodnem Žalci. Korporativno zastopani so bili: „Sokol Ljubljanski“ z zastavo in 60 člani v društveni obleki, „Sokol Tržaški“ z zastavo in 20 člani, „Sokol Zagorski“ s 25 člani, „Sokol Dolenjski“ z zastavo in 16 člani, „Sokol Goriški“ po deputaciji 3 članov, „Savinjski Sokol“ z zastavo in 10 člani. Kar nas je posebno veselilo in naudušilo, bilo je, da so se bratje Hrvatje odzvali mnogobrojno. Lažnjivi telegrami in intrige premotile so sicer mnoge, a ipak došla je iz Zagreba oficijelna deputacija 3 članov „Hrvatskega Sokola“, katerej se je pridružilo katic 18 hrvatskih Sokolov v društveni obleki in 10 biciklistov Sokolskih. „Pokupski Sokol“ iz Karlovca poslal je

tudi deputacijo 3 članov. Iz Zagreba bilo je še posebno lep broj domoljubov hrvatskih in slovenskih prihitelo in mnogo odličnih dam. Da je bilo število udeležnikov nesokolskih iz Ljubljane, Litije, Zidanega mosta in vseh dolenjskih in štajerskih krajev prav veliko, ni nam treba omenjati posebno. Zastopani so bili: Tamburaški zbor „Merkur“ iz Zagreba, pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane z zastavo in 20 pevci, akademsko društvo „Triglav“ po deputaciji 3 članov z zastavo, čitalnica Celjska in pevsko društvo slov. na Ptuji po deputaciji z zborom, društvo „Edinost“ in „Delavsko podp. društvo v Trstu“ zastopano po g. prof. Mandiču, uredniku „Naše Sloge“ i. t. d., i. t. d. Sijajen utisek naredil je konečno banderium kmetskih fantov iz Savinjske doline, nad 30 lepo opravljenih konjиков z narodnimi zastavami, jeden najlepših prizorov vse slavnosti. Krstili smo najmlajega „Sokola“, ki ga je bilo 36 članov v društveni obleki, prav častno, slovesno in sijajno.

Ob 5. uri zjutraj odpeljalo se je 60 članov „Sokola Ljubljanskega“ z zastavo pod vodstvom staroste Iv. Hribarja. Na kolodvoru našli smo zbrane brate Sokole iz Trsta, katerih je došlo s poštanim vlakom od obal sinje Adrije z zastavo 20 pod vodstvom staroste Coticca. Pridružilo se nam je 20 pevcev „Slavca“ z zastavo pod vodstvom podpredsednika Dražila, in pa nekoliko domoljubov Ljubljanskih, tako da nas je bilo precej nad stotino, ki smo združeni odpeljali se iz Ljubljane. V Litiji, kakor že prej mej potom, pristopilo je novo število domoljubov, mej njimi gg. graščak Hren in deželni poslanec notar Svetec in več odličnih narodnih dam. Graščina Ponoviška, last g. Hrena, bila je okrašena z narodnimi zastavami, in pozdravljala nas je pok topičev, kakor na mnogih drugih krajih. V Zagorji čakal je v vrstah „Sokol Zagorski“ pod vodstvom staroste Medveda ter se nam je pridružil v številu 25 članov. Nebo se je začelo jasni, ter nam obetalo krasen dan. Na Zidanem mostu, bilo je živahno krabanje in buren pozdrav od došlih bratov Hrvatov in Slovencev z dolenjske strani. „Hrvatskega

LISTEK.

Knjiga krojaštva.

Način prikrojevalne umetnosti po sorazmerni teoriji.

Obrtna in tehnična književnost sploh se pri nas Slovincih še ni razvila. Tukaj je še mnogo ledine, katero bode treba razorati. Tajiti se pa tudi ne dá, da je velike važnosti obrtna književnost. Dandanes se je slednjemu človeku treba več učiti, da se more braniti proti tuji konkurenci. Res je, da se snujejo obrtne šole, toda s tem še ni vsem pomagano. Minolo bode še mnogo časa, predno se bodo obrtne šole osnovala za vse obrti in po vseh večjih mestih. Koliko je pa tudi taci obrtnikov, katerim sreča ni tako mila, da bi mogli pohajati obrtne šole, posebno če bivajo daleč od velikih mest. Takim more pomagati jedino obrtna književnost in to slovenska, ker tujih jezikov ne umejo.

Pa tudi v narodnem oziru je obrtna književnost velike važnosti. Ž njo se bode zboljšalo gmotno stanje obrtnim stanovom, ki so po slovenskih mestih ob najhujših narodnih bojih se najprej zbirali okrog narodne zastave. Posebno važno je pa še, da ž njo

dobimo tudi slovensko obrtno terminologijo, katere smo dosedaj jako pogrešali. Znano je, da dosedaj za razna orodja, ki jih rabi obrtnik, nemamo niti slovenskega izraza, ravno tako primankuje slovenskih poimenovanj za razna dela in vršbene načine in mnoge obrtne izdelke. Teh izrazov ne pogreša le slovenski obrtnik, temveč tudi mnogokrat marsikak slovenski naobraženec. Pa tudi tujci nam ta pomankljaj radi očitajo, da bi pomanjšali veljavo slovenskega jezika. Slovenska terminologija bode pa v srednjih krogih tudi še povejšala narodno zavest. Mari ne bodo slovenski obrtnik mnogo bolj ponosen na svoj jezik, če bode v njem mogel izraziti vse, kar potrebuje v svojem obrtu, da ne bode še pri sestavljanju slovenskih računov v zadregi za slovenske izraze, kakor se je dosedaj mnogokrat zgodilo. Slovenska obrtna književnost pridobila pa bode tudi one obrtne kroge za našo narodno stvar, kateri so se baš zaradi nedostatnosti slovenskih izrazov sramovali našega narodnega jezika. Ker ima obrtno slovstvo tako važnost za našo narodnost, je tudi dolžnost vsacega pravega slovenskega rodoljuba, da jo podpira, ako mu gmotna sredstva pripuščajo.

Reči moramo, da nas je jako razveselilo, da je krojaški mojster, gospod Matija Kunc svojo nemško knjigo „Die Zuschneidekunst“ priredil tudi za

Slovence. Slovenska izdaja pa ni samo prevod njegove nemške izdaje, temveč je v marsičem popraviljena. Dodan jej je majhen nemškoslovenski slovarček o terminologiji krojaškega obrta, kar daje knjigi še posebno vrednost. Sestava tega slovarčka je napravljala pisatelju mnogo truda, kajti po slovenskih slovarjih bi zastoj iskal dotičnih izrazov, ravno tako jih še nemajo naši južni bratje; Čehi, Poljaki in Rusi pa rabijo v velikem številu tuje največ nemške izraze. Seveda vsi izrazi neso povsem srečno izkovan, toda vedeti treba, da je to šele začetek in nobeno začetno delo ni popolno.

Kar se tiče knjige same, reči moramo, da je sestavljena na strogo znanstveni podlagi. Pisatelj se je pa vendar skrbno izogibal vsega nepotrebnege. Posebno v tej knjigi ne najdemo nakupičenih toliko matematičnih formul in mnogih podrobnosti iz anatomije, katerih si nikdo zapomniti ne more in posebno neso za obrtnika, ki največkrat v šoli ni dobil Bog ve katic predznanostij. V tem oziru odlikuje se metoda v knjigi g. M. Kunca od nekdanj toli slavljene Gunkelnove metode, pa tudi od metode, katera se uči na južnonemški krojaški akademiji v Stuttgartu in se sedaj proslavlja po raznih listih kot najboljša prikrojevalna metoda, in s tem dela reklama za omenjeno akademijo. Veliko prednost

Sokola" bilo je 20 članov v društveni obleki pod vodstvom staroste dr. Mazzure. Da ni bila vsled raznih neresničnih telegramov nastala neka konfuzija, bila bi udeležba še mnogo večja. Lep broj pa je bilo družih Zagrebčanov, vsi s trobojnimi traki in napisom „Zagreb“ na njih. Bili so mej drugimi g. poslanec hrv. sabora dr. Vidrič s soprogo in hčerko, g. dr. Kopač s soprogo, gospod profesor Stöckl, gosp. tajnik Kuralt itd. „Pokupski Sokol“ v Karlovcu zastopala je deputacija 3 članov pod vodstvom prof. Vambergerja, „Dolenjski Sokol“ poslal je 16 članov z zastavo pod vodstvom staroste dr. Rozine. Ko smo po končanih pozdravih in burnih živoklicah končno bili se razmestili po vagonih, zaigrala je godba Zagrebske požarne bramborčnice, „Slavci“ zapeli so potem jeden zbor in mej naudušenjem vseh nauzočnih odpeljali smo se proti Celju. V Laškem trgu ustopilo je zopet mnogo domoljubov, po cesti poleg železnice pa se je videlo več z narodnimi zastavami okrašenih voz voziti se proti Celju, s katerih so pozdravljali vlak z Živio-klici in vbranjem zastav. Slovesen je bil dohod na kolodvor Celjski. V dolgih vrstah bilo je razpostavljenega glava pri glavi na stotine občinstva, katero je pozdravljalo z Živio-klici, na peronu pa je stal v vrstah „Celjski Sokol“, 36 članov v društveni obleki pod vodstvom staroste dr. Vrečka, katerega smo pozdravili z gromovitimi Živio- in Nazdravje klici, odzdravljali pa so naudušeni klici Celjskih Sokolov in drugih mnogobrojno zbranih domoljubov. Da smo imeli slobodo gibanja in kretanja, kakor bi jo človek po vsej pravici pričakoval na svoji domači slovenski rodni zemlji, bil bi uhod v Celje kaj velečastnega, kar Celjani morda še neso videli. Tako smo pa korakali tibo brez godbe, z zastavami v črnih zavojih v dolgih vrstah v sporedu par za parom skozi trume gosto zbranega občinstva sem ter tja simpatično pozdravljani. Konstatirati moram tu, da pri tem korporativnem uhodu vseh združenih „Sokolskih društev“ ni bilo čuti iz gostih trum občinstva niti najmanjšega glasu protivnosti, da se je občinstvo pri tej priliki obnašalo povsem prav dostojno, kakor tudi malo pozneje, ko so vsa društva se iz centralnega zbirališča iz g. Košerjevega hotela zopet zedinjena podala na Celjski slavnostni prostor pri Kukci. Po mestu korakali so Sokoli z zavitiimi zastavami, pri mostu pa nas je pričakovala že godba, s katero na čelu so potem odšla vsa društva z razvitimi vihrajočimi zastavami v vrstah na prostor slavnosti. Gromoviti Živoklici odmevali so po krasni okolici Celjski. Pridružila sta se sprevedu še pozneje došli „Savinjski Sokol“ z zastavo pod vodstvom staroste Pelana in pa deputacija 3 članov „Goriškega Sokola“, kakor tudi mnogo zastopnikov raznih društev. Za Sokolskimi društvi, korakalo je Ljubljansko pevsko društvo „Slavec“ z zastavo. Na stotine občinstva pa je korakalo za drugo godbo, ki je svirala na konci Sokolskega spreveda. Bil je velikansko lep pogled, videti blizu 200 rudečih srajc žareti mej zelenjem, ponosno vihrale so zastave slovenske na slovenski zemlji, gromoviti Živio-klici pa so pričali, da smo istinito na domači zemlji, katere nam ne bode potujčila

pa ima ta metoda zaradi tega, da dopušča jako malo izjem. Druge metode navadno veljajo le za najpravišnje živote; če je pa človek le neznatno naprej ali pa nazaj upognen, pa ne veljajo več. Metoda v Kunčevi knjigi, katera je sicer res le zboljšana Richterjeva metoda, kar pisatelj sam priznava, pa ne pozna družih izjem nego grbaste in pokvečene živote, za katere seveda nobena metoda več ne more veljati.

Gospod pisatelj v uvodu pripoveduje, kako se je bil 1884. leta sešel z gosp. Janezom Richterjem iz Dečina na Češkem, kateri veččak v krojaški umetnosti je izdal knjižico „Kurze Anleitung in der Technik der Zuschneidekunst“ in pa risalne uzorce za krojaško obrt. Poslednje je učno ministrstvo potrdilo za uporabo v obrtnih šolah in so bili odlikovani na obrtni razstavi v Trstu. Četudi je Richterjevo delo namenjeno le za prvotni pouk na obrtnih šolah, spoznal je na prvi hip pisatelj, da bi baš Richterjeva metoda bila pripravna, da se nanjo postavi temelj za zboljšanje prirojanja. Nadalje razpravlja gospod pisatelj v uvodu, kako se je razvijala po svetu krojaška umetnost. Ker je to razpravljanje zanimivo — in to ne le za obrtnike, — hočemo je tukaj doslovno priobčiti. (Konec prih.)

nobena „marka“, bodisi južna ali severna. Kjer je ljudstvo zavedno in probujeno, zastoj so vsi napori ovirati naravni razvoj slovenskega življa. Čuli smo iz vrst nemški govorečih ljudij, posebno iz ust krasnega spola, marsikako drastično obsodbo one nestrpnosti, katera nam je prepovedala prosto gibanje in spreved po mestu. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 10. septembra.

Staročeska stranka izgubila je ves upliv na Češkem. Ves narod soglasno obsoja postopanje njeno, da se je na Dunaji pri konferencah odrekla načelom, za katere se je borila od začetka ustavne dobe, in dovolila v spravo, katera bi bila ponižala narod češki v podrejeno plemo. Ves narod začel je ugovarjati in izražati nevoljo svojo. Veljava Mladočehov, kateri si poprej dolgo neso mogli priboriti prave pozicije, je vedno rasla, in mnogi Staročehi jeli se spoznavati, da so svojo ulogo odigrali. Nekateri so se jeli približevati Mladočehom, drugi pa bolj umikati se javnemu življenju.

Mladočehi so po pravici zatrjevali, da staročeski poslanci nemajo več pravice govoriti v imenu naroda, ker se večina naroda ž njimi več ne ujema. Zahtevali so, da naj odlože svoje mandate. Doktor Rieger pa vzlic temu ni hotel spoznati svoje napake. Zatrjeval je še vedno, da je narod za njim, in da ni povoda, da bi Staročehi odložili svoje mandate. Napenjal je vse sile, da dovrši spravo in tako izpolni dano obljubo. Ko so že vsi drugi obupali, potoval je on še na Dunaj, da pridobi vlado za neke bolj navidezne koncesije, in tako narod zopet pridobi za spravo. Njegova misija ni bila uspešna, ali vzlic temu si še vedno prizadeva, da bi sklopil spravo. Da, Staročehi se celo neso strahili, obrniti se do Mladočehov, da bi le svoje delo rešili. Pa tudi pogajanja z Mladočehi neso imela uspeha in ga tudi imeti neso mogla, ker liberalna česka stranka ne more in ne sme nastopiti polzke poti, na katero so zašli staročeski zastopniki, če neče pri narodu izgubiti zaupanja.

Da so napori Staročehov brez uspeha in da je narod zgubil vanje vse zaupanje, pokazale so dopolnilne volitve za češki deželni zbor. Koncem minolega tedna bile so dopolnilne volitve v treh okrajih, jednom kmetškem in dveh mestnih, in povsod so voljeni mladočeski zastopniki. Vse te tri okraje zastopali so poprej Staročehi. Volilna agitacija v vseh teh okrajih vršila se je precej mirno. Ni bilo hrupnih volilnih shodov, ni bilo nobenega tekanja sem ter tja. Mladočehi bili so zmage tako gotovi, da neso dosti napenjali svojih sil, Staročehi so pa tudi že naprej vedeli, da je ves trud zaman, in so zatorej le bolj apatično opazovali vse volilno gibanje. V dveh krajih so postavili še svoje kandidate, v jednom pa niti tega neso storili, dobro vedoč, da ne zmagajo.

Posebno je pomenljivo za Mladočeha zmaga v mestih. Pri zadnjih občnih volitvah baš v mestni skupini neso dosegli posebnih uspehov. Staročeski listi so z velikim veseljem konstatovali, da so se le nevedni kmetje dali zapeljati od mladočeskkih agitatorjev, zavedno meščanstvo se pa še vedno drži svojih skušenih vodij. Sedaj se je pa tudi meščanstvo izneverilo Staročehom, in nikogar nemajo več za seboj. Če bi sedaj odložili mandate, bi jih niti polovica ne bila zopet voljena.

Ta volilni izid bode gotovo uplival na bodoče deželnozborsko zasedanje. Število Riegrovih vernih pristašev se bode v deželnem zboru še bolj skrčilo. Najbrž se pa tudi Rieger ne bode več upal z vso odločnostjo postaviti se za spravo z Nemci, temveč bode po kacih ovinkih skušal iz te zadeve izmotati se. Morda se bode celo umaknil javnemu življenju. Poslednje bilo bi najboljše zanj, kajti njegovo zadnje delovanje kaže, da mu zaradi starosti že pešajo duševne sile, da več ne zna prav presojati sedanjega težavnega položaja. Nedostaje mu že potrebne energije za hude boje, ki čakajo narod češki. Deželni zbor bode najbrž zavrgel mnoge predloge, ki se tičejo sprave, če naravnost ne zavrne vse sprave.

Dunajska vlada sedaj tudi ve, kdo je pravi interpret mišljenja češkega naroda, s kom, da se ima pogajati, če želi zares napraviti spravo na Češkem. Mnogo upanja seveda ni, da bi se Taaffe sedaj obrnil do Mladočehov, temveč bode še poskušal si pomagati kako drugače. Najbrž bode do bodočih državnozborskih volitev vso stvar skušal ohraniti v starem tiru. Po volitvah se bode pa odločilo, kako se bode dalje vladalo. Ker ni dvojbe, da bode pri državnozborskih volitvah mladočeska stranka pri-

dobila lepo število mandatov, tudi ni dvojiti, da bode močno uplivala na daljši razvoj stvari v Avstriji. Staročeska stranka se bode najbrž tedaj popolnoma izgubila, in na njeno mesto stopi čila česka liberalna stranka, ki v državni zastoprine se tudi novo življenje. Ker se bode odlikovala po svoji odločnosti in po svoji zmožnosti in se bode opirala na narod, bode morala ž njo računati vsaka vlada, bode konservativna ali pa liberalna.

Slovenske posojilnice.

(Dalje in konec.)

Kaj koristno, zlasti za sestavljanje pregleda bi bilo, da bi bili vsi računi narejeni po jednom kopitu, vsi po jednom uzoru. Takov uzorni račun naj bi „zveza“ slovenskih posojilnic izdala. Vsak uzorni račun naj bi obsegal te-le dele: 1. denarni promet s predalom (na levi) za dohodke in za izdatke (na desni strani.) Vsoti dohodkov in stroškov kaže potem denarni promet, pri čemer naj se pa niti ostanek v blagajnici v začetku leta niti oni od konca leta ne prišteva, marveč posebej zapiše pri jedni kakor drugi koloni. To število je še le „denarni promet“, ki naj se na sredo zapiše prav očitno in razločno, ker je imenitno, ker je ono prvo število, iz katerega se sklepa na poslovanje podjetja, na njega uspeh in veljavo.

2. del vsacega računa naj bi bila bilanca, kajti bilanca se že dá sestaviti največ iz števil pod rubriko „denarni promet“, potem iz računa prejšnjega leta iz združnih knjig. Pri bilanci naj se razvidno izkaže vse društveno imetje in vse zadružne obaveznosti. Reservni fond naj bi bil tukaj detailirano naveden. Čisti dobiček naj se le tedaj takoj prišteje k rezervnemu fondu, ako se ves porabi v ta namen. Ako se bode pa različno uporabil, naj se kot posebna samostalna točka navede.

3. del računa je konto o dobičku in zgubi. Tukaj se navedejo one svote, ki so za drugi v korist, pri rubriki „dobiček“; druge pa, ki so posojilnici v kvar, pod rubriko „zguba“. K dobičku se pa n. pr. ustopenina novih udov ne sme prištevati, ako spada po pravilih v rezervni fond. Pod rubriko „zguba“ pridejo upravni stroški. Tukaj je pač želeti, da bi se „detailiralo“ zlasti, koliko dobé za delo odborniki (načelnik), nadzorniki, uradniki; koliko stane pisarna, koliko knjige in druge tiskovine ter različni stroški. To je zelo važno radi tega, ker se iz teh stroškov dá sklepati na davek, ki se jedni ali drugi posojilnici naklada, kajti stalne plače in nagrade uradnikov in odbornikov se ne jemljejo v poštev, kedar se davek odmerja. Koliko pa je bilo davka brez priklad in s prikladami, to naj bi bilo vse v tem oddelku razvidno in ločeno; neposredne pristojbine naj se tudi ločijo od drugega davka in od družih stroškov. Ko se je torej izračunila „zguba“, v kateri naj bodo zlasti „upravni stroški“ detailirani, najde se takoj še jedenkrat število, ki kaže čisti dobiček. In 4. del vsakega popolnega računa bode poraba čistega dobička. Tukaj se naj izkaže, kako se bode (najbolje še le bodoče leto) porabil čisti dobiček, koliko se bode dalo v rezervni fond, koliko dalo dividende združnikom, koliko nagrade odbornikom, koliko darovalo temu ali onemu, ki ima za sluge pri posojilnici, koliko dobé domoljubni zavodi i. t. d. Zdaj pride 5. del računa t. j. opravilno poročilo. To pove, koliko je bilo lani združnikov, koliko jih je pristopilo, koliko odstopilo, koliko jih je bilo torej konec leta. Pové se, kako je načelstvo delovalo, koliko sej je imelo, koliko je došlo prošenj, koliko se jih je uslišalo, koliko odbilo. Lehko se navede, kako visoka so bila posojila, kako visoke hranilne ulege i. t. d.

Kot dodatek k računu naj bodo razna naznanila, za katera se udje in občinstvo zanimajo. Taka naznanila povedó, pod katerimi pogoji se vsprejemajo udje in dovoljujejo posojila, po čem se obrestujejo deleži, po čem hranilne ulege in kakošni % se jemljejo od posojil. Naposled se občinstvu uradni dnevi naznanijo, kdaj morejo svoje posle pri zavodu opraviti. V zvezi z računom se lahko izdá še povabilo k občnemu zboru; kajti previdnost terja, da načelniki in nadzorniki račune tako pravilno sestavijo, da občnemu zboru ne preostaja drugega, kakor račun potrditi. Še le potem, kadar je račun od občnega zbora potrjen, ima pred postavo, pred

Dalje v prilogi.

uradi in občinstvom pravo veljavo. Od občnega zbora potrjen račun se še pošlje: 1.) C. kr. davkariji kot priloga k izkazu že plačanih neposrednih pristojbin. 2.) C. kr. okrajnemu glavarstvu (magistratu) kot prvemu davčnemu uradu. 3. C. kr. deželni vladi (namestništvu). 4. C. kr. deželnemu okrožnemu sodišču, katero terja navadno tudi časnike, po katerih je bil račun (in občni zbor) razglašen. 5.) Časopisom.

Uzoren obrazec za posojilniške račune naj bi se vsekako izdal in pri tem naj bi se gledalo, da bi se rabili do mači, lahko umljivo izrazi, kajti ti računi pridejo največ slovenskim kmetom v roke.

Tuji izrazi naj se odstranijo, kjer se le morejo, in nadomesté naj se z domačimi.

Namesto „konto“ naj se rabi kar „račun“, mesto kredit rekajmo „dobiček“, mesto „debet“ *) „zguba“, mesto bilanca „stanje“, mesto aktiva „imetje“, „imetek“, mesto pasiva „dolгови“ ali „zavezanosti“. Pri denarnem prometu naj se rabi „dohodki“ in „izdatki“ (beseda „stroški“ naj služi, kedar navajamo „upravne stroške“); besede „saldo“ ni rabiti, ker se da namestiti včasih z „gotovino“, včasih primankljajem“. Za „reservni fond“ rabimo „zadružni zaklad“, ali zadružna (prihranjena) zaloga. Zadružno premoženje ne kaže rabiti, ker ono utegne obsegati poleg zadružnega zaklada tudi inventar, posestva itd.

Posojilnice naj se na dalje ne imenujejo društva, marveč zadruga, in društveniki „zadružniki“; odborniki zadružni naj bi se načelniki zvali. —

Iz računov, tako vestno sestavljenih in priobčenih, se še da sklepati, da je vse poslovanje teh naših zavodov skrbno in previdno, da se ne sprejmejo malovredni in nepošteni zadružniki, da se dajejo posojila le na varna mesta, da se vodijo vse knjige pravilno, v zmislu tigerskih zakonov. Ne dvomimo namreč, da ne bi se sleherni od svoje-ročno podpisal, kadar k posojilnici pristopi, ali da ne bi se imelo vse pri posojilnici v najboljšem redu. Navzlic temu bi dobro bilo, da bi „Zvezi slovenskih posojilnic“ bilo nekakošno nadzorstvo nad družimi posojilnicami dovoljeno. Ne mislimo si sicer tukaj nadzornikov, kakeršni so pri c. kr. uradih, nadzornikov, katerim so uradi v resnici podložni. Vsaka posojilnica ima še sicer svoje domače preglednike, a ti morebiti večkrat res vse po „domače“ „pregledajo“. — Zato naj bi jeden odbornikov od „zveze“ potoval včasih od posojilnice do posojilnice, ter se prepričal, kako postopajo in uradujejo naši zavodi, kako imajo svoje knjige v redu, svoje menice, dolžna pisma itd. Tak nadzornik bi došel kot strokovnjak in prijatelj k zavodu ter dajal dobre svete, ob enem pa si nabiral novih izkušenj, katere bi koristno uporabljal pri drugih zavodih in priobčeval v časopisu ali letniku „Zveze“. Na svojem potovanju bi pa vnel, da se osnujejo nove posojilnice v vseh večjih krajih, zlasti kjer so sedeži okrajnih sodišč; kajti takih sodniških krajev brez posojilnic je še vse polno po Slovenskem.

Od strani „Zveze“ bi tako nadzorstvo takrat še celó potrebno bilo, ako bi postala „Zveza“ denarna zadruga, ki bi dobivala od nekaterih večjih posojilnic hranilne uloge in jih posojevala manjšim posojilnicam, katere bi jih potrebovale.

Če bi bilo le preveč težko osnovati skupno denarno zadrugo, lahko si posojilnice na drug način pomorejo. Izberejo naj si katero koli posojilnico, ki razpolaga z obilnimi hranilnimi nlogami ter jo naprosijo, da jim nekaj hranilnih ulog odstopi. In takih posojilnic je več, ki imajo več ali manj odvisne denarne zaloge.

*) Pri računu o dobičku in zgubi lahko rabimo tudi besede „dohodki“ in „izdatki“, kakor pri denarnem prometu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. septembra.

Strossmayerjeva štiridesetletnica.

Na Češkem začeli so tudi okrajni glavarji ugovarjati temu, da bi občine imenoval vladiko Strossmayerja častnim občanom, češ, da v tostranski državni polovici nema državljanske pravice. Kraljevo graško okrajno glavarstvo je že razveljavilo imenovanje v jedni občini.

Opavski „Sokol“.

Opavska občina je kupila restavracijsko podjetje, kjer je hotel imeti „Sokol“ svojo veselico. Včeraj je v tej restavraciji potem priredilo neko

nemško društvo koncert. Kaj je storil „Sokol“ potem, še za gotovo ne vemo, najbrž je priredil svojo slavnost v sosednji občini Kathrein. Postopanje Opavske mestne uprave nam jasno kaže, kako sovražijo šlezjski Nemci Slovane in kako žalosten je položaj Čehov in Poljakov v tej pokrajini.

Sokolska slavnost v Opavi.

Kakor se brzojavlja „Politiki“ iz Opave, bila je udeležba pri Sokolski slavnosti ogromna; impozantni spreved z Beethovenovega trga k cerkvi sv. Jurija izvršil se je na najdostojnejši način. Mej božjo službo nabralo se je jako mnogo naroda. Po blagoslovljeni zastavi pripetil se je pri povratu hud škandal. Mestni tajnik odredil je v nasprotju z dovoljenjem deželne vlade, da mora povratni spreved skozi Ratiborsko cesto, kjer je s palicami oborožena družba bila pripravljena in spreved napala. Mej napadavalci bil je tudi jeden občinski svetnik in jeden mestni uradnik. Razdraženost mej slovenskim prebivalstvom je vsled tega silna, kar je tem naravneje, ker celó Nemci pravijo, da je ta napad sramota za Opavo.

Verska šola.

„Tiroler Stimmen“ objavile so dolgo vrsto člankov, v katerih dokazujejo, da mora biti šola podrejena cerkvi. Država sme le zahtevati, da otroci v šolah pridobé neke elementarne znanosti. Nadzorovati in voditi šolo mora imeti pravico le cerkev. Država sme snovati strokovne šole za razne javne službe, isto tako mora skrbeti, da se gradé za šolo zdrava poslopja; tudi na to jej bodi dovoljeno paziti, da se v šoli ne uči kaj državi nevarnega.

Člankar končuje s tem, da zahteva, da se tudi srednje in velike šole preustrojijo po želji cerkve, ker skušnje učé, da slabi nauki ne prihajajo od spodaj, temveč od zgoraj. Vseučilišča so pospeševala pagansko pravo in odpravila kristjansko-narodno, ter s tem zakrivila nezdrave socialne razmere; vseučilišča so z napačnimi nauki prouzročila reformacijo, ravno tako tudi veliko francosko revolucijo. Ljudsko šolstvo se brez preustroja višjih šol ne dá urediti, kajti iz višjih šol prihajajo pedagogične učne knjige, nasprotujoče kristijanstvu. Na velikih šolah se izobražujejo učitelji za učiteljska, in tako prihaja iz velikih šol cerkvi sovražni duh v učiteljska, od tod pa v ljudske šole. Cerkev mora torej tudi gledati, kaj se uči v velikih šolah, kajti v njih se ne sme ničesar učiti, kar se ne strinja s kristijanstvom in zapadno civilizacijo. Omenjeni list se zavaruje proti očitaniu, da je cerkev proti opravičeni svobodi znanstva, neopravičena svoboda je pa le razuzdanost. Kakor katoličani zahtevajo svojih šol, tako naj tudi protestantje in židje osnujejo svoje.

Ta list nam je zopet nekoliko pojasnil smotre konservativne stranke. Preveril je najbrž tudi vlado, da z malenkostmi nemških konservativcev ne bode zadovoljila.

Vnanje države.

Avstrija in Srbija.

Belgradski radikalni list „Svoboda“ zahteva, da bi vse Avstrijce, ki so v srbski državni službi, zlasti pri železnici, odpustili, ker so odnošaji mej Avstrijo in Srbijo tako napeti. V vladnih krogih pa baje ne veje Avstriji tako sovražna sapa in je upanje, da se v kratkem vsa nasprotja povoljno poravnajo.

Bolgarske volitve.

V nedeljo vršile so se volitve v Bolgariji, in njih izid je za vlado še ugodnejši, nego se je pričakovalo. V prejšnjem sebranju je imela opozicija do 90 glasov, v novem jih bode pa imela le 35. Vladnih pristašev je voljenih nad 250, kacic deset poslancev je brez določne politične barve. V Sofiji dobili so vladni kandidatje po 2250 glasov, nasprotni kandidatje pa od 48 do 67 glasov. Stambulov je voljen v petih krajih, minister Tončev v treh in Živkov v štirih krajih. V Plevni so zmagali razven jednega vsi vladni kandidatje. Dosedaj so v tem mestu bili voljeni vedno opozicionaleci. Opozicijskih vodij ni uobeden voljen. Radoslavov propal je po hudem volilnem boji v Lovči, kjer sta voljena dva Cankovca. Bivši ministri Stojilov, Stransky, Grekov in Salabačev voljeni so kot vladni kandidatje. Vladni pristaši priredili so Stambulovu v Sofiji velike ovacije. Imenovanje bolgarskih škofov za Makedonijo je vladi pri volitvah precej koristilo.

Argentinske zadeve.

Ob poslednji ustaji v Argentini bile so v Buenos-Ayresu hiše močno poškodovane. Kaj je pa bilo povod, da je nakrat ustaja prenehala, še sedaj ni jasno. Streliva ni bilo ustajnikom zmanjkalo, ker so imeli skoro vse vojaške magazine v rokah. Pun-tajoči se vojaki bili so jako nevoljni, ko se je znanilo, da se bojevanje ustavi. Več ustaških častnikov se je usmrtilo, videč, da so jih varale nade. Ko je minul ustanek, se je v Buenos-Ayresu proglasilo obsedno stanje, zaprla so se gledališča, uvela cenzura za časnike in odpravila jamstva za osebno svobodo. Te vesti posnete so iz pismenih poročil, katera so dobivali nemški listi.

Dopisi.

Iz sv. Jurija ob Taboru 6. septembra. [Izv. dop.] Začetek vsake stvari je težaven; zaradi

tega marsikatero podjetje že v kali zamrje. Tudi naše „Bralno društvo“ bi težko kdaj beli dan zagledalo, da bi ne imel naš kraj mož, kateri so, svesti si istinitosti izrek: *audentes fortuna iuvat**, s tem večjim veseljem in pogumom za njega ustanovitev delali, čim večje zapreke so se jim na pot stavile. Zbali se neso niti truda niti sitnosti, niti gmotnih žrtev. Na tak način se prekornostno društvo ni samo ustanovilo, temveč tudi takoj na tako krepke noge postavilo, da se more meriti sedaj glede na število članov, časopisov in knjig skoro z vsako čitalnico slovensko, kar je tem pomenljivejše, ker je naš kraj malo zapuščen, ter ima le peščico inteligence. Zares, prav ponosni smemo biti na to naše mlado društvo, katero se bo, prepričani smo, vedno tako razvijalo in raslo, kakor je pričelo, dokler bo imelo čast, take rodoljubne može svojimi članovi prištevati. Mej temi mi je v prvi vrsti imenovati našega vrlega nadučitelja gospoda Frana Šorna in nadepolnega gospoda Lavoslava Apata, ki sta se mnogo trudila za njega ustanovitev, podarila dokaj lepih knjig njegovi mladi knjižnici ter dajata brezplačno več časopisov v bralno sobo. Nadalje so pomnožili društveno knjižnico z darovi gospodje: pravnik Mihael Žitnik, učitelj Davorin Brišnik, župan Janez Winter. Pri slovesni otvoritvi bralne sobe nas je kratkočasil s svojim zvokim petjem slavni sv. Pavelski pevski zbor obstoječ iz gospodov: medicinec Anton Schwab, pravnik Oton Vidic, gimnazijec Fran Vidic in učitelja Ivan Zotter in Karol Maršic. S temi vsticami torej spolnujem svojo prijetno dolžnost, vsem zgoraj imenovanim gospodom, kakor tudi drugim, ki so se na katerikoli način pokazali prijazne mlademu podjetju, v imenu „Bralnega društva“ najtoplejšo hvalo izreči prose jih, da mu tudi za naprej ne odtegnejo svoje pomoči.

V. Korun,
t. č. predsednik.

Domače stvari.

Jurij Šubic †.

Iz Lipskega dobili smo brzojavno prežalostno vest, da je včeraj popoldne v tamošnji bolnici nagloma blago dušo svojo izdihnil gospod Jurij Šubic, slavni naš rojak, najizvrstnejši slikar, kar se jih še rodilo v nas Slovencih. Umril je za srčno kapjo v 34. letu dobe svoje. Vest o smrti njegovi zadela nas je nepričakovano, kajti ni še dolgo, ko je iz Pariza poslal svojo sliko „Kamnanje sv. Štefana“ v Ljubljano in se pripravljaj na pot na Saksonsko, kjer je bil pri prijatelji graščaku Keesu v Raschwitzu prevzel večje delo, s katerim bi se bil bavil več mesecev. V najlepši dobi, ko je po dolgoletnem naporu dosegel vrhunec umetniške završenosti in se nam je bilo nadejati najkrasnejih umotvorov, ki bi bili v slavo njegovemu in slovenske domovine imenu, odzvela ga nam je nagloma neizprosna smrt, zadela ga je ista nemila usoda, kakor slavnega brata njegovega, Janeza, da je umrl na tuji zemlji, da ni bilo pri njem domačinca, ki bi mu bil zatisnil oči. V jako kratkem času izgubili smo oba brata Šubice, ki sta se liki svetli zvezdi odlikovala na umetniškem obnebbi, po svoji ljubeznivosti in zlatem značaji hipoma prikupila se vsacemu, kdor je bil toli srečen, da je prišel ž njima v dotiko. Pokojni Jurij bil je umetnik prve vrste. V Parizu deloval je pri Munkacsy-ji, Brožiku in drugih svetovno slavnih mojstrih, v muzeji v Ljubljani je več njegovih krasnih slik, isto tako pa tudi pri zasebnikih in po raznih cerkvah. Mej poslednjimi omeniti nam je v Cerkljanski cerkvi slike sv. Cirila in Metoda, na katero je naslikal v sv. Cirila podobi samega sebe. Pri cesarjeviča Rudolfa delu „Die österr. ung. Monarchie in Wort und Bild“ bil je pokojni Šubic izredno odličan sotrudnik. Njegove slike s slovenskega Štajerja in iz Kranjske (poslednjih je 12) so temu delu najlepši nakit. Pridržujé si, da prerano umrlemu slavnemu umetniku in dragemu prijatelju posvetimo še obširnej nekrolog, ključemo danes z dna najgloblje užaljenega srca: Lahka mu bodi zemlja! Večna slava imenu njegovemu!

S Štajerskega dobili smo včeraj še drugo prežalostno vest, da je v Konjicah umrl tamošnji zdravnik gospod dr. Dragotin Prus. Pogreb bo jutri. Dr. Prus bil je uzoren rodoljub, njegova smrt je velika izguba za konjiški okraj in za Slovence sploh. Nadejamo se, da nam kdo izmed prijateljev njegovih napiše kaj več o njem, ker je ta izborni mož po svojem značaju in svojih vrlinah zaslužil, da se ga spominamo. Lahka mu zemljica!

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je državno pravdnštvo zaradi uvodnega članka „Celjskega Sokola“ osnovna slavnost dne 7. in 8. septembra.“ Današnja številka ima dve strani priloge. — Včerajšnji „Slovenec“ bil je tudi zaplenjen, menda zaradi uvodnega članka „Nov udarec na slovensko šolstvo“.

— (Imenovanje in premeščanje.) Gosp. Andrej Senekovič, ravnatelj gimnazije v Novem mestu, imenovan je ravnateljem državne višje gimnazije v Ljubljani; g. Fran Wiesthaler, ravnatelj bivše gimnazije v Kranji, imenovan je ravnateljem državne nižje gimnazije v Ljubljani; g. dr. Fran Detela, profesor na gimnaziji v Dunajskem Novem mestu imenovan je ravnateljem višje gimnazije v Novem mestu. Gosp. Fran Brežnik, profesor na gimnaziji v Novem mestu, dobil je mesto na višji gimnaziji v Ljubljani. Gosp. Fran Železniger, profesor na Ptui, dobil je mesto na drugi gimnaziji v Gradcu. Suplenta na državni višji gimnaziji v Ljubljani gg. Fran Novak in Ivan Fon, imenovana sta pravima učiteljema na gimnaziji v Novem mestu. — G. Josip Križman, profesor veronauka na državni gimnaziji v Pazinu dobil je mesto učitelja veronauka na gimnaziji v Pulji, J. Filzi, profesor na državni gimnaziji v Pazinu pa mesto na gimnaziji v Kopru. Suplent Adolf Thannbaur z deželne realke v Gostopeči dobil je mesto učitelja na realci v Trstu.

— (Grof Hohenwart), predsednik najvišjemu sodišču, bil je par tednov na dopustu na svoji graščini v Ravnah, katera je blizu sv. Petra na Notranjskem, ne pa na Gorenjskem, kakor se je čitalo v tukajšnjem listu. Sedaj povrnil se je grof Hohenwart na Dunaj.

— (Odlična gosta.) Te dni obiskala sta francoska publicista Emile Vitta in Louis Richard Ljubljano, z namenom, da se poučita o naših političnih, kulturnih in narodnogospodarskih razmerah. Včeraj odpotovala sta v Zagreb, odkoder se podasta v Beligrad, Niš, Sredec in Plovdiv, da na lici mesta proučita žitje in bitje jugoslovanskih narodov, katerim je v bližnji bodočnosti brezdvobeno prisojena imenitna uloga.

— (Za umirovljenje) prosil je g. vladni svetnik Anton Globočnik, ki služi že 42 let. Isto tako prosil je za umirovljenje g. Javornigg, komisar pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani. V Ljubljano pride iz Novegamesta vladni tajnik Oto Fränzl vitez Vesteneck.

— (Odlikovanje.) Gosp. Valentin Kermavnerju, profesorju na gimnaziji v Ljubljani, izreklo se je povodom zaprosenega umirovljenja Najvišje zadovoljstvo na dolgoletnem uspešnem delovanju.

— (Osebnost.) Gospod Gustav Habit, praznuje danes petindvajsetletnico, odkar je načelnik tukajšnji južne železnice postaji.

— (V Vipavi) umrl je pretekli petek gosp. nadučitelj Alojzij Lavrenčič in bil v nedeljo pokopan. V m. p.!

— (Iz Celja) 9. septembra. Včeraj zvečer sta Celjskega Sokola, tajnika posojilnice gospod Lončarja, ko je hišna vrata odklepal, zavratno napala meščanski učitelj Celjski Gusenbauer in sin okrajnega šolskega nadzornika Ambroschütz. Gusenbauer strgal klobuk g. Lončarju, kateri se je hitro obrnil in ga zgrabil ter dal zatvoriti. Ambroschützevega sina prijel je orožnik, kateri je celi dogodek videl, in takoj posegel vmes, da so lopove ujeli. Tretji capin je s klobukom odbežal. G. Lončar je precej hudo ranjen na vratu.

— („Grazer Tagespost“ in Sokolska slavnost.) Po stari navadi svoje začela je lažnjiva teta Graška lagati na vse usta, ter razširjati očitne laži, katere potem posnemajo radi Dunajski listi, in razširjajo po svetu. Tako laže, da je bilo zaprtih več Sokolov in da sta se

spila Hrvatski in Celjski Sokol zaradi sprejema. Kdor je bil priča zares izbornega obnašanja Sokolov nasproti surovim provokacijam nekaterih hujšakačev in pa naudušenja, katero je vladalo na obeh straneh baš glede bratov Hrvatov, ki so ostali do zadnjega trenutka slavnosti, razumel bode podlost tacihi nesramnih laži. Da pa bode zvedel resnico tudi ostali svet, zato skrbela bodeta odbora Sokola Celjskega in pa Hrvatskega, ki bodeta gotovo poslala popravke svoje v vse liste, kateri bodo razširjevali take laži. Treba je, da se ostudnemu počenjanju stori konec in zapre sapa nesramnim klevetnikom in obrekovalcem, katerim le naša prevelika prizanesljivost v tem oziru daje pogum. Skrbimo zato, da jih pri vsakej priliki postavimo v lastnih njihovih listih kot lažnike pred svet, in kmalu bode konec njihovega obrekovanja in trošenja laži.

— (Barabe v Celji) neso imeli baš srečnega večera preteklo nedeljo. Akoravno je mestna policija jim gledala jako skozi prste, da ne rabimo drugega izraza, storili so žandarmi nepristransko in energično svojo dolžnost ter pripomogli mnogim barabam do prenočišča. O lopovskih zavratihi napadih in poskušnem ropanju sokolskih peres, za katera je eden znan nemčur obljubil po pet gld. za vsako, ki se mu prinese, pa se bode govorilo bržkone pred sodiščem, kajti lopovski komandant barab naj se nikar prezgodaj ne veseli. Nadejamo se, da tudi za celjske nemčurske hujšakače veljajo zakoni. Poznamo ga dotičnega četovodjo in našli ga bomo, da bode dal odgovor. Videli bomo, kdo se bode smejal nazadnje.

— (Pomoč za preplavljenice) na Češkem, Gorenjo- in Dolenjo-Avstrijskem, v Šleziji in Predarlškem dovoljena je državna podpora v znesku dveh milijonov.

— (Na tukajšnji višji in na (II.) nižji gimnaziji) prične šolsko leto dne 18. t. m. Upisovanje novih učencev bode dne 15., za druge pa je določen 17. dan t. m.

— (Ces. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani) prične šolsko leto ob enem z družimi učnimi zavodi Ljubljanskimi. Upisovanje v obe šoli (za lesno industrijo in za umetno vezenje) se vrši dné 16. septembra zjutraj od 9.—12. ure in popoldne od 3.—5. ure v pisarni strokovnih šol (Virantova hiša, I. nadstropje). Za ustop je treba spričevala o dovršenih ljudskih šolah in o dovršenem 14 letu. Število novih učencev šole za lesno industrijo je omejeno na 18. Podrobnosti povedo plakati in tudi vodstvo, ki daje drage volje vsa potrebna pojasnila.

— (Glasbena Matica.) Oni učenci, ki želé vstopiti v šolo „Glasbene Matice“, zglasé naj se 15., 16. in 17. septembra t. l. od 9.—12. ure popoldne, in od 3.—6. ure popoldne v šolskih prostorih (špitalske ulice št. 7 — Permetova hiša II. nadstropje), kjer se bode vršilo vpisovanje. Po učevalo se bode v igri na klavirju, na goslih in na raznih drugih instrumentih, v petji, teoriji in harmoniji. V glasbeno šolo vsprejmo se samo otroci udov „Glasbene Matice“. Učnina za enega učenca znaša 1 gold. na mesec, udnina 2 gold. in vpisnina 1 gold. za celo leto, katere zneske je vplačati takoj pri vsprejemu. Odbor.

— („Lega nazionale“ ni dovoljena.) Namesto razpuščenega društva „Pro Patria“ hoteli so iredentovci osnovati novo društvo „Lega nazionale“, katero bi imelo ista pravila, iste smotre, svoj sedež pa seveda v Trstu. Ministerstvo notranjih zadev pa tega društva ni dovolilo, ker bi se v pravih izrečena izključna gojitev italijanskega je zika in italijanske narodnosti utegnili zlorabljati kot pretveza za državi nevarne težnje, in ker so pravila razven naslova ista, kakeršna je imela razpuščena „Pro Patria“.

— (Poročil) se je te dni gospod Janko Rahné, c. kr. notar v Senožečah z gospodično Jelo plemenito Hoeffern-Saalfeld z Brda.

— (G. Anton Cerar,) tukajšnji obrtnik in kot „Dramatičnega društva“ igravec znan pod imenom „Danilo“, poročil se je včeraj z gospodično Avg. Gostičovo, igralko istega društva.

— (Divizijske vaje) končale so se po kornega poveljnika f. z. m. vojvode Virtemberskega odredbi preteklo soboto popoldne. Korn poveljnik bil je z vajami popolnoma zadovoljen in pri končnem razgovoru častnikov poslednje kakor tudi moštvo izredno laskavo pohvalil. V nedeljo popoldne ob 3. uri odrinili so iz Ljubljane dragonci

in rezervisti 97. in 87. pešpolka po železnici v Trst, kjer so jih razorožili. Lovce 7. in 19. batalijona in rezerviste 17. pešpolka razorožili so takoj v soboto v Ljubljani. V nedeljo popoldne odšla sta 7. in 19. lovski bataljon v Gorico, po noči pa 97. pešpolka vsi štirje bataljoni z godbo. Vojaki in častniki bili so s stanovanjem in preskrbljenjem od strani magistrata jako zadovoljno, posebno so naglašali, da jih gostilničarji neso drli, kakor se jim je drugod godilo, marveč so dobivali za primerne cene dobro jed in pijačo. Zato se bodo drugo leto prav radi vrnili k večjim vajam, katere bodo zopet v Ljubljani.

— (Shod volilcev) sklical je dne 31. avgusta g. deželni in državni poslanec Mih. Vošnjak pri sv. Frančišku v Savinjski dolini. Obilna udeležba je pričala, kako živo se zanimajo Savinjsčani za političko življenje. Prostor, kjer se je shod vršil, bil je okrašen z zastavami in primernimi napisi, in ko je g. poslanec M. Vošnjak v spremstvu Mozirskega g. župana došel, pokali so topiči in zadoneli živoklici. Predstavila se mu je potem deputacija vseh občinskih zastopov, zahvalila se mu na dosedanjem delovanju v državnem zboru in ga prosila, da tudi v bodoče v istem zmislu volilce svoje zastopa. Ob 3. uri pričel se je potem pravi shod, pri katerem so bili navzoči vsi veljavni možje iz gornjegrajskega okraja. G. poslanec M. Vošnjak govoril je skoro dve uri in nadrobno poročal o svojem delovanju. Volilci bili so s poročilom popolnoma zadovoljni. Nadučitelj g. Praprotnik iz Mozirja priporočal je potem, da bi se v gorenji Savinjski dolini bolje bavili s sadjarstvom. G. poslanec M. Vošnjak se je temu pridružil in kazoč na „Cesarjevič Rudolfovo sadjarsko društvo v Št. Juriji ob juž. žel.“ priporočal, da bi se g. Praprotnika prizadevanje podpiralo, in napravila večja drevesnica. S trikratnimi živoklici na cesarja in živahnimi živoklici na poslanca Vošnjaka zaključil se je shod.

— (Občnega avstrijskega obrtnega shoda,) ki je zboroval dne 6. 7. in 8. septembra na Dunaji, udeležili so se od kranjskega obrtništva gg. Klein, Žitnik in Hönigman. Navzlic strastni agitaciji židov in njihovih zaveznikov obiskalo je shod okoli 2000 obrtniških odposlancev, tako da je uspeh shoda povsem dovoljen. V deputacijo, ki se ima predstaviti cesarju ter izročiti mu sklepe obrtniškega shoda, izvoljeni so bili zastopniki iz vseh pokrajin. Za Kranjsko izvoljen je bil g. deželni poslanec Anton Klein.

— (Slovanstvo v Italiji.) V zalogi knjigotrca Hoepli v Milanu prišel je na svetlo drugi zvezek knjige „Le letterature slave“ di D. Ciampoli. Cenjeni italijanski pisatelj, ki se s tolikim zanimanjem peča s slovanskimi zadevami, obravnava v novem zvezku slovanstvo rusko, poljsko in češko. Prvi del knjige, ki je izšel, kakor znano, pred enim letom, pečal se je s slovstvom južnih Slovanov. Mogoče da o tej knjigi spregovorimo še kaj bolj na obširno, ko nam pride v roke.

— (Rotovski stolp) katerega je zadnji vihar precej poškodoval, se sedaj popravlja. Mestni stavbinski urad pri tej priliki gotovo ne bode pozabil, da se tem povodom popravi še ura, da bode redno kazala in redno bila. To je pač nujna potreba, kajti doslej je ura ljudi le motila.

— (Predvčerajšnji ljudski shod) v Schreinerjevi pivarni obiskalo je 38 oseb. O vseh točkah govoril je delavec g. Zadnik. Sklenila se je resolucija, da se delavski list v slovenskem jeziku, katerega je vlada dne 14. avgusta zaplenila, zopet začne izdajati, in če bi kje drugje izhajal, je v interesu delavcev, da ga podpirajo. Računi kažejo, da je bilo doneskov 165 gld. 83 kr. za podporo strajkujočih mizarjev, preostanek od te svote 45 gld. 84 kr. obrnil se je za izdajo lista. Izvolil se je odbor treh mož (Sedlak, Gostinčar, Jerše,) ki imajo pregledati račune. Zborovanje je trajalo jedno uro.

— (Prememba v posesti.) Gosp. Ignacij Korošec, bivši krčmar v Ljubljanski čitalnici, pozneje kantinér v Trbovljah kupil je g. Štefana Kluna posestvo v Trnovem hišna št. 19 poleg meščanske vojašnice za 8800 gld.

— (Gorenjski romarski in drugi vlak) bili so pretekle praznike silno polni. Na sv. Višarje odpeljalo se je v soboto do 2000 ljudi, v ponedeljek pa na Bled gotovo tudi toliko. A vožnja ni bila baš prijetna, kajti, akoravno se je na vso moč propovedovalo, koliko je vagonov pripravljenih, pokazalo se je vender, da je vožnja ma-

terijal nedostaten in občinstvo moralo se je upravoriti, da je dobilo — slabe sedeže.

— (Iz Prage) se piše: Razven družih posledic prouzročila je povodenj tudi silno draginja Jajca podražila so se za sto, zelenjava za 50%. Perutnina se je tudi silno podražila in prodajalci trdijo, da se bode v kratkem za jedno pišče plačevalo po 2 gld., če bode sploh dobili. Uzroka tej draginji iskati je v tem, da je promet z okolico še vedno pretrgan, in da je mnogo perutnine v povodnji poginilo. — Škoda pri slavnem kamnitem mostu cenila se je na 250.000 gld., treba bode pa delati najmanj pol drugo leto, da se most popravi.

— (Lepa knjiga) izšla je ravnokar. Naslov jej je: „Poročilo o javnih in privatnih ljudskih šolah deželnega stolnega mesta Ljubljane — ob konci šolskega leta 1889/90. Na svetlo dal mestni šolski svet ljubljanski. Uredil prof. Fr. Levec, c. kr. okrajni šolski nadzornik. V Ljubljani. Založil c. kr. mestni šolski svet Ljubljanski. Tiskal R. Milic. 123 str.“ Vsebina je že po naslovu razvidna, vendar zdi se nam potrebno omeniti, da so v tej knjigi tudi razprave, mej katerimi nam posebno ugaja: „Erjavec in njegov pomen za narodno odgojo“, katero je spisal g. Ivan Belè. Znamenit je in z običajno temeljitostjo in spretnostjo sestavljen g. Evgena Laha „Zgodovina in statistični pregled ljubljanskih ljudskih šol.“

— (Konzervatorij v Zagrebu.) Želja, katero že davno goji glasbeni in gledališki svet, bode se skoraj užitvorila. Kakor poroča „Agramer Tagblatt“, preustroji se bode glasbeni zavod v konservatorij za vse stroke glasbe, pevanja, glasovira itd. Morda se bode tudi poleg glasbenega konservatorija osnovala še gledališka šola, za katero bi se našlo v Zagrebu dovolj sposobnih sil.

— (Mraz) je pritisnil, kakeršnega začetkom septembra nismo vajeni. Po hribih na Gorenjskem sneži, v ravnini pa je mraz, kakor sicer le novembra, in drevje že sedaj močno rumeni. Po teh znamenjih nekaterniki sodijo, da bode letos dolga in ostra zima.

— („Delavska zveza“) s slovenskim poslovnim jezikom, po vzgledu one, ki se snuje tudi v Trstu, bode se osnovala tudi v Gorici, kakor poroča „Gorica“ (prav praktično uredovana priloga „Nove Soče“). Storili so se že prvi koraki, da se osnuje „Delavska zveza“, združena konsumno zalogo. Ta zveza bode ob enem nadomeščala tudi dalavsko izobraževalno društvo, katero bode baš v Gorici, kjer je v mestu in v okolici po bližnjih tovarnah večina delavcev slovenskega rodu in mišljenja in potreba združenja jako živa, blagodejno uplivala.

— (Včerajšnji mesečni živinski semenj) bil je prav dobro obiskan. Prignalo se je 522 konj in volov, 417 krav in 53 telet, vsega vkupe 992 glav. Goveja živina se je prodajala splošno dobro, pri konjih bila je kupčija srednja. Obisk semnja bil bi še boljši, da ne bi kmetovalci čakali na veliki češpljev semenj, ki bode prihodnji ponedeljek.

— (Drugitedenjski semenj v Zagrebu) na novem sejmišču obnesel se je mnogo bolje od prvega. Prignalo se je nad 1000 glav rogatega živine, 248 prascev in 116 konj. Na Jelačičevem trgu videlo se je, kako upliva upeljava tedenjskih semnjev na bližnje kmetosko prebivalstvo, ker tam bilo je namoščenih do 500 prodajalcev z raznim sadjem in do 200 prodajalcev čebule in drugih stvari. Vse se je prodalo po dobrih cenah.

— (Vabilo na veselico), katero priredi Ormoška čitalnica dné 14. septembra t. l. ob 7. uri zvečer v svojih prostorih. Vspored: A. Beseda. 1. dr. G. Ipavec: „Pozdrav“, meš. zbor. 2. dr. B. Ipavec: „Brezi jadra“, moški zbor. 3. H. Sattner: „Po zimi iz šole“, meš. zbor. 4. Volarič: „Slovenski svet“, moški zbor. 5. dr. G. Ipavec: „Poročni zvon“, meš. zbor. 6. A. Hajdrih: „V sladkih sanjah“, četverspev. 7. A. Foerster: „Naše gore“, meš. zbor. 8. A. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor. 9. dr. G. Ipavec: „Lahko noč“, meš. zbor. B. Prosta zabava in ples. Vstopnina za osebo 30 kr. Gpč. pevkine, gg. pevci in dijaki vstopnine prosti.

— (Ljutomerska okrajna posojilnica) plačevala bode s 1. dnem oktobra 4½% obresti od denarnih ulog.

— (Razpisano) je mesto deželno sodiškega svetnika pri deželnem sodišči v Ljubljani. Prošnje do 22. septembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 9. septembra. Cesar odpeljal se je danes zvečer v Veliki Varadin k manevrom. Povabljeni inostranski vojaški pooblaščenici in atašeji odpeljejo se jutri s posebnim vlakom.

Praga 9. septembra. Včeraj osnovna seja deželnega pomožnega odbora. Namestnik predložil organizacijski načrt, katerega je on izdelal in kateri se je soglasno vsprejel. Izdani poziv za pomoč obrača se do vseh milosrčnih ljudi, proseč izdatne pomoči.

Peterburg 9. septembra. Volinjski manevri, pri katerih je zbranih (191 batalijonov, 144 eskadronov s 456 kanoni) 150.000 mož, so že pričeli. Vzhodna vojska pod poveljstvom generala Dragomirova brani utrjeno trikotno postojanko, Luck-Dubno-Rovno proti zapadni vojski, katero vodi general Gurko. Glavni namen tem manevrom je ta, da se generali privadijo vodstvu velikih vojnih čet, da se praktično vežbajo voditelji in vojaki.

Gibraltar 9. septembra. Angleški častniki sprli so se s Španjci. Poslednji so jih tepli in s bodalci ranili. Angleško vojaško oblastvo pričelo je preiskavo.

Budimpešta 10. septembra. Iz gorenjih podunavskih krajev prihajajo žalostne vesti, posebno Raba je v nevarnosti. Okolu Ostrogona mnogo ozemlja preplavljenega. V Požunu je pri novem mostu veliko škode.

Berolin 10. septembra. Iz Draždan ob 11. uri semkaj došli brzovlak zavozil na Anhaltskem kolodvoru v peronsko lopo do stolbišča. Strojevodja, kurilec in jeden služnik ranjeni, dva tovarna voza zdrobljena.

Southampton 10. septembra. Strajkujoči delavci zvečer napali neunioniste. Vojaki so z orožjem posegli vmes in jih več ranili. Jeden poročnik in dva vojaka s kamenjem teško ranjeni.

San Francisco 10. septembra. Grof Andor Szechenyi in tovariši, o katerih se je zadnjič pisalo, da se pogrešajo, dospeli so s svojega potovanja na Južnega morja otoke čez Honolulu semkaj in se vračajo v domovino.

Razne vesti.

* (Kongres katoliških pravnih učenjakov.) Dne 7. do 9. oktobra t. l. bode v Angersu petnajsti kongres katoliških juristov. Častni predsednik mu bode škof Freppel, predsednik pa senator Lucijan Brun. Kongres se bode bavil s pravno stranjo socijalnega upravljanja.

* (Proti strajkom.) Najprvi ameriški tovarnarji napravili so zvezo v vzajemno varstvo proti neopravičenim strajkom. Vsi tovarnarji, pristopivši tej zvezi, imajo 60.000 delavcev.

* (Trgovina z robi) v Afriki še jako cvetè. Slednje leto nalovè do 80.000 robov, pri tem lovu in pri prevažanju pa pogine do 400.000 ljudi. V zapadni Afriki love robe domači glavarji; v vzhodni pa Arabci. Domači glavarji rabijo robe za dela na polji in za žrtve pri raznih slovesnostih. Arabci pa prodajajo robe v Maroko, Tunis, Tripolis, Arabijo, Turčijo in Perzijo.

* (Barvane fotografije.) Že dolgo se je poskušalo, kako bi se dale napraviti fotografije s stalnimi barvami. Sedaj se je pa, kakor kaže, posrečilo Američanu Frau, da je rešil to težavno nalogo. Njegovo fotografiranje je še tajnost. Fotografije njegove so se postavile tri tedne na sonce, pa se neso nič spremenile.

* (Podkve od papirja.) Da se papir rabi za vsakovrstne stvari, je znano, novo pa utegne biti, da se železne podkve zamenjajo s papirnati, to je s podkvami od tacihi tvarin, v katerih bi bil papir glavna snov. Pravijo, da so nove podkve trajnejše od kovanih ali kavčukovih, da se ne kvarijo v mokroti in da neso tako spolzke kakor kovane podkve.

* (Duhovniki na biciklu.) Iz Wiesbade na Nemškem se poroča, da je škof v Fuldi prepovedal v cerkvenem uradnem listu duhovnikom svoje škofije vožnjo na biciklu, ker mnogo duhovnikov škofije njegove v pohujšanje (!) vernih (zum Aergerniss der Gläubigen) goji biciklistični sport.

* (Kolera na Španjskem.) Po izkazih „Gazeta de Madrid“ umrlo je do 23. avgusta na Španjskem 1147 oseb izmed 2245 zbolelih.

* (Najtežja dama v Berolinu.) Berolinski krčmar imel je debelo natakario „lepo Josipino“ in je v listih vabil ljudi, da pridejo gledat to znamenitost. V reklamah je naglašal, da lepa dama tehtala 520 funtov. Policija je pa dala debelo damo zvagati in se je konstatovalo, da se je v reklamah pretiravalo, kajti tehtala je samo 320 fun-

tov. Sedaj so oštirju prepovedali ljudi vabiti s sleparskimi reklamami.

* (Štiri hiše so se podrle) vsled viharja v Formu di Soldo, v okraji belunskem, ter je poginolo 18 ljudi, od katerih so trije še pokopani pod razvalinami.

* (Kam preide zlato?) Francoski učenjak je izračunal po statističnih podatkih, da ameriški zdravniki na leto porabijo 800 kilogramov zlata za plomiranje zob svojih sodržavljanov, ki imajo kakor znano, v obče slabe zobe. Toliko zlata stane 2½ milijona frankov. Vse to zlato pride po smrti dotičnikov v grob. Če se bode to nadaljevalo še 300 let, pravi dotični učenjak, bode na ameriških pokopališčih zakopanega zlata za 750 milijonov frankov vrednosti, to je blizu toliko, kolikor ima Amerika sedaj zlatega denarja.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične bolezni in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (55-11)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Vsled prošnje „Glasbene Matice“ dovolilo je slavno vodstvo kranjske hranilnice za nadaljevanje poizvedeb po skladbah našega rojaka Gallusa 130 gld.

Odbor „Glasbene Matice“ šteje si v prijetno dolžnost, omenjenemu vodstvu na tem veledušnem činu izreči tem potom najtoplejšo zahvalo.

Odbor „Glasbene Matice“.

Umrli so v Ljubljani:

5. septembra: Matevž Zalar, zidar, 81 let, Kravja dolina št. 11, za oslabiljenjem.

6. septembra: Janez Jančar, delavčev sin, 1 mesec, Florjanske ulice št. 14, za sušico.

7. septembra: Marija Posavec, delavčeva hči, 1 mesec, Karlovska cesta št. 22, za katarom v črevih. — Jovana Polz, zasebnica. 81 let, Gospodske ulice št. 6, za oslabiljenjem.

9. septembra: Marija Tonič, brusačeva vdova, 67 let, Florjanske ulice št. 38, za oslabiljenjem.

V deželni bolnici:

7. septembra: Marija Lekar, kajžarca, 65 let, za rakom.
8. septembra: Jožefa Magolič, gostija, 62 let, za jetiko. — Matevž Florjančič, tkalec, 40 let, za jetiko. — Marija Černe, delavka, 38 let, za Brighthovo boleznijo.
9. septembra: Terezija Samotorčan, delavka, 19 let, za jetiko. — Uršula Kozak, pomožnega uradnika žena, 26 let, za jetiko.

Mačkci:

9. septembra.

Pri **Maliči**: Jankovič, Stime, Brausewetter, Liebermann z Dunaja. — Lapajne iz Idrije. — Müller iz Pulja — Schubitz iz Kočevja. — Hadrian, pl. Guttmansthal iz Gorice. — Burger iz Trsta.

Pri **Stonu**: Fux, Brichta, dr. Windhör, Draschler, Leckner z Dunaja. — Treven iz Idrije. — Terdina iz Novogamesta. — Baldauf iz Gradca. — Ploy iz Žužemberka. — Dr. Bisiak z Brežic. — Schäffer iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarji**: Pl. Liebig iz Gorice. — Baron Piquet z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Moretti, Angil. Menarič, Benvenuto iz Trsta.

Pri **južnem kolodvoru**: Krausenek iz Trsta. — Mantuani z Dunaja. — Reya s Krškega. — Kovič iz Kranja.

Tržne cene v Ljubljani

due 10. septembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 18	Špeh povejen, kgr.	70
Bež,	4 06	Surovo maslo,	82
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno,	2½
Ores,	2 2	Mieko, liter	8
Ajda,	4 55	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	4 39	Felečje	63
Koruz,	5 04	Svinjsko	66
Krompir,	2 32	Koštrunovo	36
Leča,	10	Pišanec	50
Grah,	10	Golob	17
Fižol,	7	Seno, 100 kilo	134
Maslo,	94	Slama,	178
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh frišen	64	„ mehka, 4	4 40

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
6. sept.	7. zjutraj	739.1 mm.	13.4° C	sl. jvz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	738.9 mm.	18.2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	740.0 mm.	11.0° C	sl. vzh.	jas.	
7. sept.	7. zjutraj	739.8 mm.	8.8° C	brezv.	megla	
	2. popol.	736.9 mm.	20.6° C	brezv.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.7 mm.	13.4° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 14.3° in 14.3°, za 1.6° in 1.2° pod normalom.

Loterijske srečke 6. septembra.
 V Trstu: 31, 28, 34, 66, 2.
 V Linci: 89, 69, 39, 3, 17.

Dunajska borza

dné 10. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 87.95	—	gld. 88. —
Srebrna renta	89 —	—	88.75
Zlata renta	107.50	—	107.45
5% marena renta	101.15	—	101.25
Akcije narodne banke	974 —	—	976 —
Kreditne akcije	303 —	—	303.50
London	112.35	—	112.40
Napol.	8.95	—	8.95
C. kr. cekini	5.38	—	5.38
Nemške marke	85.07 1/2	—	85.10
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	131 gld.	25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 —	177 —	25 —
Ogerska zlata renta 4%	101 —	—	35 —
Ogerska papirna renta 5%	99 —	—	30 —
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121 —	—
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	112 —	—	25 —
Kreditne srečke	100 gld.	184 —	—
Rudolfove srečke	10 —	20 —	—
Akcije anglo-avstr. banke	120 —	164 —	69 —
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—	—

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Blóadne duše.

Roman. Češki spisal Václav Beneš-Třebizský.
 Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 523 strani. Cena 70 kr.,
 po pošti 80 kr.

Koncipijent

z večletno prakso, zmožen slovenskega in nemškega jezika,
 išče mesta pri odvetniku ali notarju. — Naslov
 pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (689—1)

Kapelnik

za meščansko in mestno godbo v Rudolfovem na Kranjskem se takoj vsprejme
 z ugodnimi pogoji, kateri se zvedó pri meščanskem poveljnistvu v Rudolfovem na Kranjskem. (686—1)

Palica s srebrnim okovom

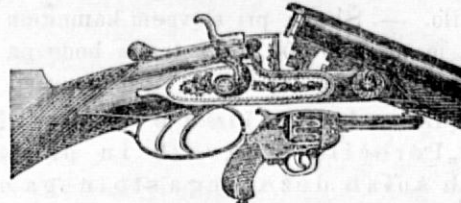
izgubila se je véera j dne 8. septembra v Kolodvor-
 skih ulicah ob 7/7. uri zvečer. Palica ima črki J. H.
 urezani. Prosi se najditelja, da izroči palico v hiši št. 10
 na Poljanski cesti. Izročitelj palice dobi 3 gld. (687)

JANEZ OGRIS

puškar

(341—39)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča vsakovrstne dobre puške iz svoje delav-
 nice. Ob jednom naznanja, da tudi prenareja kresne puške
 na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popra-
 vila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami določila brezplačno in franko.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1889 . . . . . frank. 106,578.528.96
 Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1889 . . . . . 19,328.518.86
 Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
 štva (1848) 219,930.701.87
 V poslednjem dvanajstmesecnej poslovalnej perijodi uložilo se je pri
 društvu za . . . . . 49,069.600.—
 novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka
 društva na uloženi ponudbah . . . . . 1.610,827.280.—
 Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
 predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
 pri Guido Zeschkotu. (160—6)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
 vajuče sredstvo proti
 kurjim ošesom,
 žuljem na pod-
 platih, petah in
 drugim trdim
 praskom
 kože.
 Veliko
 priznanih
 pisem je na
 na ogled v
 glavni razpisalnici:
L. Schwenk-a lekarna
 (471) Meidling-Dunaj.
 Pristen samo, če imata navod in
 obliž varstveno znamko in podpis,
 ki je tu zraven; torej naj se pazi
 in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
 ljani J. Swoboda, U. pl.
 Trnkoczy, G. Piccoli, L.
 Grebel; v Rudolfovem
 S. pl. Sladovič, F. Haika;
 v Kamniku J. Močnik;
 v Celovci A. Egger, W.
 Thurnwald, J. Birnbach-
 cher; v Brezjah A. Aich-
 inger; v Trgu na Ko-
 roškem C. Menner; v
 Beljaku F. Scholz, Dr.
 E. Kumpf; v Gorici G.
 B. Pontoni; v Wolfs-
 bergu A. Huth; v Kra-
 nju K. Savnik; v Rad-
 gonu C. E. Andrien; v
 Idriji Josip Wardo; v
 Radovljici A. Roblek;
 v Celji J. Kupferschmid.

* Trgovina z železnino *

ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani

Gledališke ulice šte. 8

priporoča svojo

bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izde-
 lanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških
 gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zob-
 ov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake,
 mesingastih plošč za komate, po-
 tem rož, stesalcev, os, zavornic
 za vozove, okov za vozove, itd., šin za kolesa, podkev, cokol, konj-
 skih žebeljev, slokih žag, kós, srpov, slamoreznih kós, klepalnega
 orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se
 vedno po najvišjih cenah. (75—17)

Posebni vlak v Gorico in na Sveto Goro

znižano ceno

odide iz LJUBLJANE južni kolodvor
 v soboto dne 13. septembra 1890.

Voznje cene znižane so tako, kot prej še nikoli. Iste so znižane tudi
 za postaje od Celja do Ljubljane in od Trsta do Nabrežine
 z uporabo navadnih poštne vlakov, kakor je spodaj navedeno.

Voznja cena do Gorice in nazaj

Odhod poštne vlaka iz	II. razred	III. razred
Celja . . . . . ob 1 uri 54 m. zjutraj	gld. 9.85	gld. 6.45
Laškega . . . . . " 2 " 11 " "	9.40	6.15
Rimskih Toplic . . . . . " 2 " 23 " "	9.15	6. —
Zidanega mosta . . . . . " 2 " 47 " "	8.85	5.80
Bratnika . . . . . " 3 " 01 " "	8.60	5.60
Trbovelj . . . . . " 3 " 10 " "	8.45	5.55
Zagorja . . . . . " 3 " 19 " "	8.35	5.45
Save . . . . . " 3 " 34 " "	8.05	5.25
Litije . . . . . " 3 " 47 " "	7.80	5.10
Kresnic . . . . . " 4 " — " "	7.50	4.90
Lazov . . . . . " 4 " 15 " "	7.25	4.70
Zaloga . . . . . " 4 " 27 " "	6.95	4.50
Dohod v Ljubljano . . . . . " 4 " 40 " "	6.65	4.30

Voznja cena do Gorice in nazaj

Odhod posebnega vlaka iz	II. razred	III. razred
Ljubljane . . . . . ob 7 uri — m. dopold.	gld. 6.65	gld. 4.30
Borovnice . . . . . " 7 " 36 " "	5.85	3.80
Logatca . . . . . " 8 " 18 " "	5.25	3.40
Rakeka . . . . . " 8 " 48 " "	4.85	3.15
Postojne . . . . . " 9 " 10 " "	4.30	2.75
Prestraneka . . . . . " 9 " 22 " "	4.05	2.60
Sv. Petra . . . . . " 10 " 10 " "	3.90	2.50
Gornjih Ležev . . . . . " 10 " 28 " "	3.60	2.20
Divače . . . . . " 10 " 51 " "	2.95	1.85
Sežana . . . . . " 11 " 8 " "	2.65	1.65
Proseka . . . . . " 11 " 30 " "	2.25	1.40
Nabrežine . . . . . " 11 " 58 " "	1.75	1.10
Dohod v GORICO . . . . . " 1 " — " popold.	—	—

Voznja cena do Gorice in nazaj

Odhod poštne vlaka iz	II. razred	III. razred
Trsta . . . . . ob 9 uri — m. dop.	gld. 2.30	gld. 1.45
Grinjana . . . . . " 9 " 21 " "	1.90	1.20
Dohod v Nabrežino . . . . . " 9 " 40 " "	1.75	1.10

(Potem zveza z gorenjim posebnim vlakom.)

Ob dohodu v Gorico je takoj odhod na Sveto Goro, kjer bode slovesni
 vsprejem, potem litanije. Zvečer in isto tako v nedeljo zjutraj cerkvena opravi-
 vila in slovesna velika sv. maša s pridigo, ob 2. uri popoldne péte lita-
 nije, slednjič slovesni spreved s petjem in nagovorom ob odhodu.

Povratna vožnja dovoljena je sicer do 26. septembra t. l. zvečer z
 vsakim osebnim vlakom (izimši brzovlake), vendar je splošno povratno potovanje
 dne 14. septembra ob 5 uri 17 minut popoldne iz Gorice in ob 7 uri
 11 minut z Nabrežine, dohod v Ljubljano pa ob 11 uri 32 minut, na Zidani most
 ob 2 uri 20 minut in v Celje ob 3 uri 12 minut po polnoči.

Obiskalci Trsta plačajo vožnjo od Nabrežine v Trst posebej.
 Natančni vozni red je dobiti prej pri podpisnem, poslej pa pri odhodu vlaka.
 Na povratni vožnji smejo udeleženci potovanja dvakrat izstopiti; izstop se
 mora pa dotičnemu poslujočemu postajnemu uradniku naznaniti.

Vozne karte preskrbe naj si spošt. udeleženci pravočasno, da se mo-
 rejo potrebne priprave točno vršiti. Dobé se skrajni čas v Ljubljani do petka dne
 12. septembra opoldne (zunaj Ljubljane pa do četrta dne 11. septembra)
 v pisarni za potovanje gosp. JOSIPA PAULIN-a v Ljubljani, Marijin trg št. 1,
 kjer se dadó potrebna pojasnila in se odgovarja na vsa vprašanja ter se tudi razpro-
 dajalec listkov radi vsprejemajo proti primerni odškodnini. — Na dan odhoda se
 vsprejem nikomur ne more zaječiti.

Uvažuje tako nizko ceno vožnje, kakor prej še nikoli, se nadeja obilne ude-
 ležbe in vabi

odbor za potovanje.

Voznji listki dobivajo se za Ljubljano tudi pri g. Pauli v Špitalskih ulicah,
 g. Podredkar-ji na Sv. Jakoba trgu, g. Blaznik-u na Starem trgu, g. Strnad-u
 na dolenski mitnici. (677—3)

Mineralne fasadne barve

Ludovika Christ-a, Linz ob D.

Zastopnik za Kranjsko gospod F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani.

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši
 material za poslopja, vreme in svet-
 loba jim ne škodujeta, kažejo lep in
 miren ton finejših peščenikov ter so
 rahle, kar se v zdravstvenem oziru
 ne more preceniti. Cenejšé so, kakor
 vse oljnate barve. — Cenik, prospekt
 in atesti zastonj in franko.

Zaboječek za poskušnjo gld. 1.60.